

Sygn. akt IV CSK 186/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa B. S.
przeciwko A. [...] S.A. w M. (Rumunia)
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt IX Gz [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Powódka B. S. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 29 maja 2013 r., oddalającego zażalenie od postanowienia Sądu Rejonowego w L. z siedzibą w Ś. z dnia 27 grudnia 2012 r., którym odrzucono pozew oraz orzeczono o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w danej sprawie, nawet gdyby rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniona jest przynajmniej jedna z nich.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy wskazane przyczyny są spełnione. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie przez sąd drugiej instancji przepisów postępowania, t.j. art. 1165 § 1 k.p.c., gdyż spór nie wynika z odpowiedzialności kontraktowej, tylko regresowej i deliktowej, a gdyby nawet przyjąć, że sporne postanowienie kontraktu wiąże powódkę to nie stanowi zapisu na sąd polubowny. Sąd powinien ponadto poddać ocenie ważność zapisu, a poprzestał na stwierdzeniu, że zapis istnieje i nie ustalał personalnie ani nie badał zakresu umocowania pełnomocników do zawarcia umowy i dokonania zapisu na sąd polubowny.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, t.j. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien ponadto przedstawić wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

Wymogi te nie zostały spełnione. Strona skarżąca nie przedstawiła bowiem żadnych poważnych i istotnych kontrowersji ani rozbieżnych ocen prawnych dotyczących art. 1165 § 1 k.p.c., ani nie wykazała oczywistości skargi. Chybione jest odwoływanie się do argumentów pozostających w sprzeczności wewnętrznej i przedstawianych jako zarzuty alternatywne. Rozliczenia dotyczące zaspokojenia roszczeń dalszego nabywcy przez importera mieszczą się w pojęciu sporu „wszelkiej natury” objętego zapisem na sąd polubowny, zawartym w Kontrakcie na

import samochodów, uzupełnionym o Kontrakt o pomocy technicznej i serwisie (załącznik nr 1) - por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r., V CSK 545/12, nie publ. Powiązanie tego postanowienia z wcześniejszym dotyczącym obowiązku dążenia do polubownego rozwiązania sporu i uwarunkowanie wystąpienia do sądu arbitrażowego od niemożliwości osiągnięcia polubownego rozwiązania lub uchylenia się przez jedną ze stron od porozumienia polubownego nie uzasadnia twierdzenia, że strony przekazały do arbitrażu wyłącznie przeprowadzenie dalszej mediacji. Nie jest wystarczające również ogólnikowe wskazanie na brak umocowania nieoznaczonego pełnomocnika powódki. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy pełnomocnictwo ogólne jest niewystarczające do sporządzenia zapisu na sąd polubowny i niezbędne jest pełnomocnictwo rodzajowe nawet wówczas, gdy zapis taki jest umieszczony w umowie obligacyjnej (por. uchwała z dnia 8 marca 2002 r., III CZP 8/02, OSNC 2002, nr 11, poz. 133, postanowienie z dnia 13 lutego 2004 r., II CK 451/02, Pr. Bankowe 2005, nr 2, postanowienie z dnia 5 lutego 2009 r., I CSK 311/08, nie publ.). Niemniej skoro skarżąca kwestionuje z powołaniem na tę przyczynę ocenę ważności zapisu to na niej spoczywał ciężar dowodu wykazania, co najmniej poprzez złożenie pełnomocnictwa udzielonego osobie podpisującej w jej imieniu umowy, że nie dysponowała ona bądź przekroczyła zakres udzielonego umocowania. Skarga poprzestaje zaś na powołaniu samego, nie umotywowanego zarzutu.

Z tych względów, skoro powołana przyczyna nie usprawiedliwia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 4 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Uwzględniając okoliczności sprawy, charakter dochodzonego roszczenia i sytuację majątkową powódki Sąd Najwyższy odstąpił od obciążenia jej obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz strony przeciwnej (art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).

[aw]